

Buxoro davlat universiteti
BUXORO, 200117, M.IQBOL ko'chasi, 11-uy, 2021

@buxdu_uz @buxdu1 @buxdu1 www.buxdu.uz

«AMALIY MATEMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING ZAMONAVIY MUAMMOLARI» XALQARO ILMIIY-AMALIY ANJUMAN

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

BUXORO
DAVLAT
UNIVERSITETI
1930

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INNOVATSION
RIVOJLANISH VAZIRLIGI

«AMALIY MATEMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING
ZAMONAVIY MUAMMOLARI»
XALQARO ILMIIY-AMALIY ANJUMAN
TEZISLAR TO'PLAMI

ABSTRACTS
INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«MODERN PROBLEMS OF APPLIED MATHEMATICS AND
INFORMATION TECHNOLOGIES»

ТЕЗИСЫ
МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
«СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПРИКЛАДНОЙ МАТЕМАТИКИ И
ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ»

2021 YIL 15 APREL
BUXORO

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ФАКУЛЬТЕТИ**

**АМАЛИЙ МАТЕМАТИКА ВА
АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИНГ
ЗАМОНАВИЙ МУАММОЛАРИ**

ХАЛҚАРО МИҚЁСИДАГИ ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАН

МАТЕРИАЛЛАРИ

2021 йил, 15-апрель

Бухоро – 2021

- ўқитувчиларнинг истеъдоди, қобилияти, иқтидори, педагогик ва ахборот маданиятини шакллантириш;
- ўқитувчиларнинг касбий компетентлигини ривожлантиришда уларнинг касбий эҳтиёж ва талабларини ҳисобга олиш ва етарли даражада қондиришга эришиш.

Ана шуларни эътиборга олган ҳолда касбий компетентликни ривожлантириш ва бошқариш тизимининг асосий масалалари қуйидагилар ҳисобланади:

- таълимни бошқарувининг самарадорлигини таъминловчи малакаларни шакллантириш;
- таълим жараёнининг самарадорлигини таъминловчи педагогик малакаларни шакллантириш;
- ўқитувчи фаолиятининг методологик асоси сифатида педагогик билимлар тизимини эгаллаш;
- ўқитувчиларнинг касбий фаолиятлари фойдаланиладиган услублар тизими сифатидаги ўқитиш технологиясини эгаллаш.

Бугунги кунда жамиятни ахборотлаштириш жараёнларини жадаллашуви ҳамда барча соҳаларда, шу жумладан бошқариш соҳасида ҳам ахборот технологиялари воситаларидан кенг қўламда фойдаланиш замонавий компьютер технологиялари ёрдамида катта ҳажмдаги тезкор ахборотларни йиғиш, тўплаш, сақлаш ва қайта ишлашнинг самарали методларини яратилиши билан ҳар томонлама узвий боғлиқдир.

Маълумки, агар касбий компетентликни ривожлантириш ва ахборот тизими янги ахборот – бошқариш моделлар билан етарли даражада таъминланмас экан, у ҳолда таълим жараёнида янги ахборот технологиялари воситалари ва методларидан фойдаланиш орқали таълимтарбия жараёнига, ўқитувчиларнинг ўз касбий фаолияти бўйича билим, малака ва кўникмаларини ошириш, ахборот ва педагогик маданиятини ривожланишига ижобий таъсири унчалик сезилмайди. Бу муаммони самарали ечиш учун касбий компетентликни ривожлантириш ва бошқариш ахборот тизимини зарур бўлган ахборотлар билан аниқ, етарли ва ўз вақтида таъминлаш керак бўлади.

Адабиётлар:

1. «Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари» тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори, 24 апрель 2017 йил, Тошкент.
2. Зеленецкая Т. О формировании компетентностей/ Т. Зеленецкая// Высшее образование в России-2005—№6.-С. 108-111.
3. Михелькевич В.Н. Инновационные педагогические технологии// В.Н.Михелькевич, В.М. Нестеренко, П.Г. Кравцов. - Самара, 2006. - 88с.

ТАЛАБАЛАРНИНГ МУСТАҚИЛ ИШЛАРИНИ ТАШКИЛ ҚИЛИШДА ДАСТУРИЙ ТАЪЛИМ ВОСИТАЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ

Расулова З.Д

БухДУ таянч докторанти

Аннотация: *Ушбу мақолада олий таълим талабаларининг мустақил ишлашини ташкил этишда, фанларни замонавий технологияларга асосланган дастурий таълим воситалари асосида ўқитишнинг методик тавсиялари келтирилган.*

Бугунги кунда олий таълим муассасаларида таълим жараёнини ташкил этишда ахборот технологияларига асосланган ташкилий-педагогик механизмларни такомиллаштириш орқали мамлакатимиз интеллектуал ресурслари потенциалининг улушини ошириш алоҳида аҳамият касб этмоқда. Олий таълим муассасаларидаги ахборот таълим муҳитига ўзаро ахборотли таъсир муҳити сифатида қаралиб, талабалар, магистрантлар ҳамда илмий изланувчиларнинг ахборотга ва дастурий воситаларга бўлган талаб ва эҳтиёжларини қондириш кўзда тутилади [1]. Бу эса, талабаларни касбий фаолиятга тайёрлаш жараёнида, инновацион техника ва технологияларни қўллаш, бўлажак технология фани ўқитувчиларининг мустақил-ижодий ишларини

ривожлантиришда дастурий таълим воситаларидан фойдаланиш муаммосини тизимли тадқиқ қилишни назарда тутати.

Инновацион технологиялар асосида фанларнинг мобил астурини ишлаб чиқиш ҳамда жорий қилиш, талабаларнинг мустақил билим олишини оптималлаштириш (таълим олишда қулайликни) таъминлашдир [2,3].

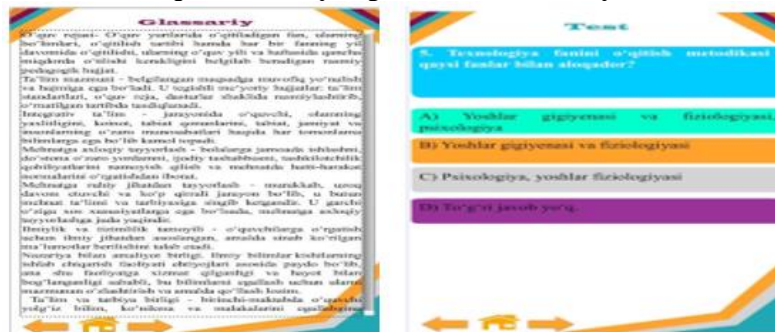
“Технологик таълим” йўналиши умумқасбий фанлар блокадаги “Технология фанини ўқитиш методикаси” фани мисолида қарайдиган бўлсак, ишлаб чиқилган мобил дастур ҳар томонлама қулайлиги, талабаларни кўпроқ мустақил-ижодий ёндашишга ундайди.

1-расм. Технология фанини ўқитиш методикаси фани мобил дастурининг бош ойнаси ва мундарижа қисмининг кўринишидан лавҳалар

2-расм. Мобил дастур муаллифлари ҳақида маълумот. Технология фанини ўқитиш методикаси фани мавзуларининг жойлашув ойнасидан лавҳалар

3-расм. Технология фанини ўқитиш методикаси фани мобил дастурининг Глоссарий ва тестлар жойлаштирилган ойнасидан лавҳалар

Ушбу “Технология фанини ўқитиш методикаси” фанининг мобил дастури Blended learning (аралаш таълим) инновацион технологияси асосида ишлаб чиқилган бўлиб, барча контентлар асосида шакллантирилган.

1. Дастурнинг кириш қисми 2. Мундарижа. 3. Фаннинг маъруза машғулоти мазмуни. 4. Глоссарий. 5. Билимларни мустаҳкамлаш учун тестлар банки. 6. Фойдаланилган адабиётлар рўйхати. 7. Муаллифлар ҳақида маълумот.

Барча мутахассис ва номуахассис таълим йўналишлари талабалари, шунингдек мустақил фанни ўрганувчи талабалар учун аудиторияда берилган таълимни янада мустаҳкамлаш, ўз устида ишлашни осонлаштириш, ўзининг рейтингини белгилаш, хоҳлаган пайтида шахсий мобил телефони ёки чўнтак компьютерларидан фойдаланган ҳолда 80-90 % ўзлаштириш натижасига эришиш имконини беради. Дастур ўзининг осон

ўқилиши, тушунарлилиги, барча керакли маълумотларни ўзида мужассамлаштирганлиги, ўргатувчи ва назорат тестларининг ҳар бир мавзусига алоҳида тузилганлиги, барча андроид қурилмалар учун мўлжалланганлиги билан бошқа мобил иловалардан ажралиб туради.

Хулоса. Олий таълим методик таъминоти тизимининг динамик ривожланувчи қисми бўлган ўқув-дастурий ҳужжатларни блок-модулли қоида асосида тузишга ўтиш, мустақил Ўзбекистон халқ хўжалиги тармоқларига жаҳон стандарти талабларига мос бўлган малакали ишчи кадрлар етказиб беришнинг асосини ташкил этади.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. Нишоннов А.Х. ва бошқалар. Таълимда эркин ва очиқ кодли дастурий таъминотлар, Ахборот технологиялари ва телекоммуникация муаммолари, республика илмийтехник конференцияси, Тошкент 2012 й.121-123 б.

2. Абдуқудусов О. Меҳнат таълими ўқитувчиларини тайёрлашда махсус фанлардан талабаларнинг мустақил ишларини ташкил этиш. - Т.: ТДПИ, 1992. - 46 б.

3. Rasulova Z.D. Conditions and opportunities of organizing independent creative works of students of the direction Technology in Higher Education. International Journal of Scientific & Technology Research. Vol. 9, no. 3, 2020. – P. 5061-5062.

**MUAMMOLI O’QITISH TEXNOLOGIYALARI VA ULARDAN “INTERNET
 TEXNOLOGIYALARI” MAVZUSINI O’QITISH JARAYONIDA FOYDALANISH
 METODIKASI**

¹Fayziyeva Dildora Hayotovna, ²Yaxyayeva Shoiraxon Toxirboyevna

¹BuxDU, Axborot texnologiyalari kafedrasini o’qituvchisi

²BuxDU, Amaliy matematika va dasturlash texnologiyalari kafedrasini o’qituvchisi

Muammoli o’qitish texnologiyasi— o’qituvchi tomonidan ta’lim oluvchilarni o’quv ishlarida muammoli vaziyatni vujudga keltirish va o’quv vazifalarini, muammolarini va savollarini hal qilish orqali yangi bilimlarni o’zlashtirish bo’yicha ularning bilish faoliyatini boshqarishni tashkil etadi. **Muammoli o’qitish texnologiyasining maqsadi** – nafaqat ilmiy bilishning natijalarini sinchliklab tahlil qilish, o’rganishdan iborat bo’lmay, tinglovchining bu natijalarini olish jarayonini o’rganishdan, bilish faoliyatini va uning ijodiy qobiliyatlarini shakllantirishdan iborat[5].

“Internet texnologiyalari” mavzusini o’qitish jarayonida “Assesment” metodidan foydalanish

Metodning maqsadi: mazkur metod ta’lim oluvchilarning bilim darajasini baholash, nazorat qilish, o’zlashtirish ko’rsatkichi va amaliy ko’nikmalarini tekshirishga yo’naltirilgan. Mazkur texnika orqali ta’lim oluvchilarning bilish faoliyati turli yo’nalishlar (test, amaliy ko’nikmalar, muammoli vaziyatlar mashqi, qiyosiy tahlil, simptomlarni aniqlash) bo’yicha tashhis qilinadi va baholanadi.

Metodni amalga oshirish tartibi:

Assesment lardan ma’ruza mashg’ulotlarida talabalarning yoki qatnashchilarning mavjud bilim darajasini o’rganishda, yangi ma’lumotlarni bayon qilishda, seminar, amaliy mashg’ulotlarda esa mavzu yoki ma’lumotlarni o’zlashtirish darajasini baholash, shuningdek, o’z-o’zini baholash maqsadida individual shaklda foydalanish tavsiya etiladi. Shuningdek, o’qituvchining ijodiy yondashuvi hamda o’quv maqsadlaridan kelib chiqib, assesmentga qo’shimcha topshiriqlarni kiritish mumkin.

Moduldagi tayanch tushunchalar tahlili

Tushunchalar	Sizningcha bu tushuncha qanday ma’no anglatadi?	Qo’shimcha ma’lumot
Internet		
Interanet		
Interaktiv xizmat		

Bagbekova L.K. Analysis of open online courses in computer science.....	490
Sadullayev I.Sh. Ta'limda smart texnologiyalarni qo'llash	492
Каримова Н.О., Акбарова Ш.А. Компьютерли таълим воситалари.....	494
Суяров А.М., Суярова К.С. Педагогик олий таълимда талабаларнинг касбий махоратини шакллантиришда замонавий ахборот технологиялардан фойдаланиш.....	495
Расулова З.Д. Талабаларнинг мустақил ишларини ташкил қилишда дастурий таълим воситаларидан фойдаланиш.....	495
Fayziyeva D.H., Yaxuyayeva Sh.T. Muammoli o'qitish texnologiyalari va ulardan "internet texnologiyalari" mavzusini o'qitish jarayonida foydalanish metodikasi.....	499
Опокина Н.А., Жумаев Ж. Преимущества математических пакетов при обучении в экономических специальностях	501
Сайидова Н.С., Жўрақулов Ж.Ж., Содикова Д.Қ. Создание мультимедийных курсов обучения по педагогическим программам	503
Саидова Х.Х., Мухаммадова З.О. Ихтисослик фанларини ўқитишда ахборот технологиялардан фойдаланиш	505
Ахмедов Н.О. Уч ўлчовли компьютер графикасини ўқитишда электрон таълим ва инновацион технологияларни қўллаш	507
Murodova Z.R. A mechanism for developing intellectual tasks focused on visual potential.....	509
Саидова М.Р. Использование текстов по специальности информатика на занятиях русского языка.....	511
Muradova F.R. Form and methods of teaching specialty subjects in higher education with virtual laboratories	512
Kadirova Sh.M. The specificity and capabilities of distance learning.....	514
Ҳайитова И.И. Мустақил таълимда дидактик мақсадга эришиш воситаси сифатида модулли таълимнинг ўрни	516
Маклецов С. В., Опокина Н. А., Хабибуллина Г. З. Организация работы студентов ит-направлений в рамках дисциплин компьютерного цикла с использованием сервиса github..	519
Маматов Т. Использование VR и AR технологий в обучении математике.....	521
Tahirov B.N. Bulutli texnologiyalardan ta'lim jarayonida foydalanish imkoniyatlari.....	522
Abdullaeva B.S., Baratov F. Matematikani o'qitishda qo'llaniladigan dasturlarni o'qitishni multimedia texnologiyalari.	524
Axtamova L.A., Nafasov M. M. The importance of using the "e-magistr" application for higher education	527
Rashidov A.E., Rashidov N.O'. Lokal tarmoqda kompyuterlarni nazorat qilish dasturiy vositalarini ta'limda qo'llash haqida	529
Dilova N.G. Ta'lim jarayonida axborot texnologiyalaridan foydalanishning nazariy asoslari.....	531
Dilova N.G., Raxmatullayeva N.K. Ta'lim jarayonida axborot texnologiyalarini qo'llashning pedagogik - psixologik omillari	534
Baboyev A.T. Chaqiriqqacha boshlang'ich tayyorgarlik o'quv jarayoniga axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish va o'quv vazifalari	537
Nazarov Sh.E., Khakimova N.Kh. Usage of integration of information technologies in teaching foreign languages	539
Назаров Э.С., Мардонов Н.А. Особенности интегрирования информационных технологий в преподавании предмета физики.....	542
Назаров Э.С., Назарова Ш.Э., Тўраев И.Б. Академик лицейларда физика фани лаборатория ишларини бажарилишининг самарадорлигини оширишда web-технологиялардан фойдаланиш	544
Kasimov F.F. Dasturlashni o'qitishda dastur bajarilishini vizual taqlid (imitatsiya) qilish metodikasi	546
Зарипова Г.К., Ахтамов Р.А., Аvezов М.Ф. Педагогическое сотрудничество в высшем образовании	547
Savurov A., Kurbanova Sh.H. The effective use of digital technology in the english language classroom	549
Тиллаева Ш.М., Камалова Ф. Дистанционное обучение, как средство обмена учебной информацией на расстоянии	551